

З цією метою потрібно: активні міжнародні зусилля щодо обмеження паливних ресурсів, які спричиняють підвищення температури на поверхні планети та Світового океану, викиду вуглекислого газу, які призводять до парникового ефекту, використання фреонів, що руйнують озоновий шар тощо; встановлення більш жорстких норм національних законодавств щодо контролю над виробничими процесами, які мають надто великий вплив на навколишнє середовище; потрібно розробити і прийняти відповідне положення про розширення повноважень міжнародних організацій, які спеціалізуються на питаннях охорони навколишнього середовища. З цією метою створення по напрямках нових міжнародних природоохоронних структур.

Список літератури

1. Економічний потенціал регіону: пріоритети використання: [монографія] / [І. М. Школа, Т. М. Ореховська, І. Д. Козменко та ін. ; за ред. І. М. Школи]. – Чернівці, 2003. – 464 с.
2. Олійник Я. Б. Регіональна економіка : [навч. посібник] / Я. Б. Олійник, С. П. Запотоцький, О. Ю. Кононенко, А. Л. Мельничук, В. Ф. Пасько; за ред. Я. Б. Олійника. – К. : КНТ, Видавець Фурса С. Я., 2007. – 444 с.
3. Савченко О.Ф., Дацій О.І. Еколого-економічна безпека стану навколишнього середовища в Україні. / О.Ф.Савченко, О.І.Дацій // Економіка та держава. – 2014. – № 7. – С. 14–18.
4. Семенов В.Ф. Регіональна економіка / В.Ф. Семенов; [навчальний посібник] – К.: „МП Леся”, 2008. – 596с.
5. Тунік Т.М. Моніторинг навколишнього середовища Кіровоградщини: [навчальний посібник] / Т.М.Тунік, Т.М. Плисенко – Кіровоград: "КОД", 2006, 148 с.

УДК 331.108.2

СУТНІСТЬ КОМПЕТЕНЦІЙ УЧАСНИКІВ КОМАНДИ

В. М. Демчик, ст. гр. УП-15²²

Кіровоградський національний технічний університет

Поняття "команда" застосовується, по-перше, для характеристики трудового колективу з високим рівнем згуртованості, прихильності всіх працівників загальним цілям і цінностям організації; по-друге, для позначення колективу однодумців, згуртованих навколо свого лідера, який одночасно є і вищою посадовою особою в даній організації (цілком правомірно говорити про команду президента, міністра, генерального директора і т.п.). Можна стверджувати, що команда являє собою групу людей, об'єднану загальними цілями, цінностями, нормами і правилами поведінки. Вони розподіляють між собою ролі, підтримують відкрите і чесне спілкування, несуть колективну відповідальність за результат своєї діяльності [1].

При формуванні та функціонуванні команд ключову роль відіграють компетенції кожного її члена. Компетенція (компетентність) – це ступінь кваліфікація працівника, яка дозволяє успішно вирішувати задачі, що стоять перед ним. Вона визначає здатність працівника якісно і безпомилково виконувати свої функції як у звичайних, так і в екстремальних умовах, успішно освоювати нове і швидко адаптуватися до умов, що змінюються.

Тлумачний словник визначає це поняття так. Компетенція – (від лат. *competo* – добиваюсь, відповідаю, підхожу), коло повноважень, наданих законом, статусом або іншим актом конкретному органу або посадовій особі, знання, досвід в тій чи іншій сфері.

²² Науковий керівник – А.О. Доренська, асистент Кіровоградського національного технічного університету

Електронна енциклопедія “Вікіпедія” дає інше визначення цього поняття: “Компетенція – це вимога до підготовки людини, яка необхідна для її якісної продуктивної діяльності у певній сфері”.

У науковому посібнику Т. Колодько можна знайти інше визначення цього поняття, яке інтерпретується таким чином: “Компетенція – це коло питань, в яких особа добре проінформована; коло повноважень, вправ”.

Теоретичний аналіз наукової літератури, надав нам змогу зазначити, що компетенція є:

- особистою здібністю фахівця вирішувати певні професійні завдання у проекті;
- процедурними навичками, які відповідають на питання „як робити”;
- сукупність взаємопов’язаних якостей особистості, знань, вмінь та способів діяльності;
- інструментом використання досвіду в процесі безперервного самовдосконалювання;
- інструментом сприйняття дійсності, яка підказує найбільш ефективний спосіб вирішення життєвих ситуацій.

Таким чином, сутність компетенції команди полягає в узагальненому способі дій кожним учасником команди, у застосуванні кола «своєї компетенції», що забезпечує продуктивне виконання професійної діяльності у межах проекту з подальшим саморозвитком кожного з учасників команди.

Компетенції учасників проектної команди розрізнені на три логічні групи: технічні, контекстні та поведінкові компетенції. Кожна з цих груп за своїми показниками є критерієм певної діяльності, що відображає ядро операційного компоненту у конкретній ситуації у реальному часі. Отже, ядром компетенції є діяльність (функція) члену команди як сукупність способів дій.

У свою чергу, означена сукупність реалізується як здатність виконавця до виконання усіляких проявів діяльності, для вирішення теоретичних і практичних завдань, для прийняття стрімких, інноваційних рішень тощо.

Саме тому, на нашу думку, актуальним і своєчасним є розгляд не тільки діяльнісного (процедурного, функціонального) прояву компетенції («я знаю», «я вмю», «я володію», «я відповідаю») у вигляді знань, умінь і навичок, а й також мотиваційну, самоактуалізаційну, емоційно-вольову, рольову, поведінкову сфери діяльності членів команди.

Ще одним важливим складником компетенції є досвід – інтеграція в єдине ціле засвоєних особистістю окремих дій, способів і прийомів розв’язання завдань.

Рисунок 1 – Компетенція учасника команди проекту як інтегрований показник у діяльності

Отже, резюмуючи вище зазначене, ми вважаємо, що компетенція формується інтегрованим злиттям трьох основних напрямків: теоретичні знання з предмету діяльності у межах проекту; навички і уміння з діяльності у межах проекту; практична реальна ситуація, в якій опинився виконавець – застосування попереднього досвіду.

Виділяють такі види компетентності: функціональна (професійна) компетентність: характеризується професійними знаннями та умінням їх реалізовувати; інтелектуальна компетентність: виражається у здатності до аналітичного мислення і здійснення комплексного підходу до виконання своїх обов'язків; ситуативна компетентність: означає

уміння діяти відповідно до ситуації; часова компетентність: відображає уміння раціонально планувати і використовувати робочий час; соціальна компетентність: передбачає наявність комунікаційних і інтеграційних здібностей, уміння підтримувати відносини, впливати, домагатися свого, правильно сприймати та інтерпретувати чужі думки, висловлювати до них відношення, вести бесіди і т.д. [2].

Сутність компетенції учасника команди проекту розкривається у узагальненому способу дії кожним учасником команди, прояві поведінкової позиції у реальній ситуації проекту.

Тобто, застосовуючи компетенції – технічну як прояв знань, умінь та навичок, контекстуальну як диференціальний елемент знань, умінь та навичок та поведінкову як особистісний фактор, певні психологічні ознаки кожний учасник проекту формує нові унікальні цінності проекту та досягає оптимального варіанту розвитку команди у часі.

Список літератури

1. Авдєєв В. В. Управління персоналом: технологія формування команди: Учеб. посібник. – М.: Фінанси і статистика, 2002. – 512с.
2. Белбин М. Типы ролей в командах менеджеров. Пер. с англ. М.: НРРО, 2003. – 232 с.
3. Жуков Ю. М., Журавлев А. В., Павлова Е. Н. Технологии командообразования. – М.: Издательство «Аспект Пресс», 2008. – 320 с. 4.
4. Зинкевич–Евстигнеева Т. Д., Фролов Д. Ф., Грабенко Т. М. Теория и практика командообразования. Современная технология создания команд / Под ред. Т. Д. Зинкевич–Евстигнеевой. – СПб.: Речь, 2004. – 304 с. Карамушка Л. М. Психологія управління: Навч. посіб. – К.: Міленіум, 2003. – 344 с. – С. 80–96.
5. Петюх В.М. Управління командами [Електронний ресурс]: навч.посіб. / В.М. Петюх, О.І. Ільницька. – К.: КНЕУ, 2012. – 512 с.

УДК 332.135

ЗАКОНОМІРНІСТЬ РОЗМІЩЕННЯ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ ТА СУЧАСНІ ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ

О. О. Деркач, ст.гр.УП-15²³

Кіровоградський національний технічний університет

Сучасна територіальна організація продуктивних сил (ТОПС) України сформувалася в результаті дії законів планової економіки. Формування і функціонування ринкової економіки зумовлює відповідні зміни в теорії розміщення продуктивних сил (РПС). Пріоритетними стають загальні економічні закони, властиві для всіх суспільно-економічних формацій.

Варто зазначити, що економічні закони (ЕЗ) – це об'єктивні закони розвитку суспільства, що відображають відносини в процесі виробництва, розподілу і споживання матеріальних благ та найтісніші, стійкі зв'язки між явищами і процесами економічного життя суспільства. Розміщення продуктивних сил і їх подальший розвиток здійснюються під впливом загальних економічних законів, які в теорії регіональної економіки називають закономірностями РПС, котрі фактично є просторовим виявом окремих економічних законів.

Закономірності РПС є категорією такого ж порядку, що й економічні закони. Однак специфіка їх просторового вияву, значна диференціація регіонів щодо специфіки розміщення окремих елементів РПС зумовили необхідність встановлення просторових закономірностей РПС.

Взаємозв'язок економічних законів, закономірностей та принципів РПС наведено на рис. 1.

²³ Науковий керівник – А.О. Доренська, асистент Кіровоградського національного технічного університету